

Forslag

til

Lov om Danmarks riges fiskeriterritorium.

Fremsat den 9. november 1976 af statsministeren.

§ 1. Statsministeren bemyndiges til at gennemføre udvidelse af Danmarks riges fiskeriterritorium til en bredde af 200 sømil (1 sømil = 1852 meter), således at dette foruden de indre farvande kommer til at omfatte farvandsområder langs det danske riges kyster afgrænset af en linie (fiskerigrænsen), som forløber i den nævnte afstand fra de til enhver tid gældende basislinier. Udvidelsen kan ske for et farvandsområde ad gangen.

Stk. 2. Afgrænsning af fiskeriterritoriet i forhold til fremmede stater, hvis kyster ligger over for det danske riges kyster i en afstand, der er mindre end 400 sømil, eller som grænser op til Danmark, sker i mangel af særlig aftale herom efter den linie, der overalt ligger lige langt fra de nærmeste

punkter på basislinierne ved de to staters kyster (midtlinien).

Stk. 3. Nærmere regler om afgrænsningen af fiskeriterritoriet ved Færøerne fastsættes ved kgl. anordning.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. januar 1977.

Stk. 2. Efterhånden som fiskeriterritoriet udvides efter § 1, stk. 1, ophæves § 1, stk. 2 og 3, i lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri, og i lov nr. 413 af 13. juni 1973 for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt ændres i § 1, stk. 1, „12 sømil“ til: „200 sømil“.

Stk. 3. Lov nr. 207 af 12. juni 1964 om Danmarks fiskeriterritorium ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

1. Gældende regler for det danske fiskeriterritorium er fastsat i lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri. Ved kysterne i Kattegat, Skagerrak og Nordsøen er grænsen 12 sømil, medens den ved øvrige kyster er 3 sømil.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. For disse områder er fiskerigrænsen fastsat til 12 sømil, jfr. for Grønlands vedkommende lov nr. 413 af 13. juni 1973 og for Færøerne kgl. anordning nr. 129 af 18. marts 1976.

Om forarbejderne til saltvandsfiskeriloven, se folketingstidende 1964-65, sp. 2342, 2644, 4896, 4910, 5169; tillæg A. sp. 1105; tillæg B. sp. 505;

Statsm. j. nr. 40-17-12-03.

735; tillæg C. sp. 461. For så vidt angår loven for Grønland, se folketingstidende 1972-73, sp. 3375, 5205, 6950, 7225; tillæg A. sp. 4949; tillæg B. sp. 2145; tillæg C. sp. 1601.

2. Fiskerigrænsen på 12 sømil er fastlagt i overensstemmelse med Den europæiske Fiskerikonvention af 9. marts 1964, se herved bekendtgørelse nr. 10 af 27. januar 1965, Lovtidende C. Allerede på dette tidspunkt var der imidlertid i det internationale samfund en udvikling i gang i retning af større og større kyststatskrav over ressourcerne i havet.

Denne udvikling er kulmineret på FNs 3. havretskonference, hvor de hidtidige forhandlinger har

vist, at der er et stort flertal for oprettelse af »økonomiske zoner« på 200 sømils bredde, inden for hvilke kyststaten bl. a. skal have retten til udnyttelse af de levende og mineralske ressourcer. Af særlig betydning er i denne forbindelse kyststatens ret over fiskeriressourcerne, idet gældende folkeret på basis af Genèvekonventionen af 1958 vedrørende den kontinentale sokkel allerede har givet kyststaten suveræne rettigheder over kontinentalsoklen.

Trods den store tilslutning på havretskonferencen til princippet om økonomiske zoner står der fortsat svære forhandlinger tilbage. Dette skyldes, at der ikke er fuld enighed om de nærmere regler, der skal gælde inden for zonen, og navnlig spørgsmålet om andre landes rettigheder i området volder vanskeligheder.

5. Udviklingen i retning af udvidede kyststatskrav over brede havområder har medført, at omkring 40 lande allerede ensidigt har etableret nationale zoner på mere end 12 sømil. Yderligere er der nu som følge af den stigende trussel, som overfiskning udgør mod fiskebestandene, især i det nordatlantiske område, i adskillige kyststater et voksende pres for ikke at vente på havretskonferencens resultater, men allerede nu at udvide fiskeriterritoriet eller at oprette økonomiske zoner.

Foruden Island, som fastsatte fiskerigrænsen til 200 sømil i efteråret 1975, har USA vedtaget en fiskerigrænsenudflytning til 200 sømil til ikrafttræden 1. marts 1977.

Canadas regering har meddelt, at den canadiske fiskerigrænse fastsættes til 200 sømil pr. 1. januar 1977. Den norske regering har udtalt, at man anser en udvidelse til 200 sømil for nødvendig inden udgangen af 1976, og lovforslag, som bemyndiger regeringen til at etablere en økonomisk zone, er forelagt Stortinget. Hertil kommer, at Mexico har vedtaget en lov om økonomiske zoner, der trådte i kraft den 6. juni 1976. Det er yderligere oplyst, at også den franske Nationalforsamling i juli 1976 har vedtaget en lov, som bemyndiger den franske regering til at etablere en økonomisk zone.

EFs råd har i en erklæring den 27. juli fremhævet den trussel for fiskebestandene i medlemsstaternes farvande, som en række landes beslutning om at udvide deres fiskerizoner indebærer, og udtrykt sin faste vilje til at beskytte Fællesskabets fiskeres retmæssige interesser. Rådet fandt, at de nødvendige foranstaltninger bør træffes i overensstemmelse med havretskonferencens konklusion, men bemærker, at andre staters udvidelse af fiske-

zonen kunne tvinge medlemsstaterne til at handle inden afslutningen af konferencens arbejde. Det vedtoges at handle samordnet efter nærmere regler, der skal vedtages i efteråret.

EF-kommissionen har i slutningen af september foreslået, at medlemsstaterne foretager en samordnet udvidelse af deres fiskerizoner til 200 sømil pr. 1. januar 1977 i de havområder, der særligt trues af følgerne af andre landes udvidelse af fiskeriterritoriet, dvs. Nordsøen og Nordatlanten.

4. Fra regeringens side har man indtaget den holdning, at de havretlige spørgsmål bedst kunne løses i international sammenhæng, og der er derfor blevet lagt vægt på, at forhandlingerne på havretskonferencen så hurtigt som muligt blev ført frem til vedtagelse af en omfattende konvention med bred tilslutning. Trods udviklingen på enkelte områder må det fortsat være regeringens opfattelse, at de mange problemkomplekser, der drøftes på konferencen, kun kan løses gennem en globalt accepteret konvention, og arbejdet på havretskonventionen må under alle omstændigheder søges videreført.

Udviklingen i staternes praksis på fiskeriområdet stiller imidlertid Danmark i en tvangssituation. Ved etablering af 200 sømils zoner ved USA, Canada, Island og Norge vil de eneste betydelige fiskepladser i Nordatlanten, som endnu er åbne, være farvandet omkring Grønland og Færøerne samt Nordsøen. Der ville meget hurtigt kunne opstå en alvorlig situation for fiskebestandene, såfremt store dele af den internationale fiskeriflåde, som blev udelukket fra andre landes kyster, frit kunne påbegynde fiskeri i danske farvande. Særlig ville dette naturligvis ramme Grønland og Færøerne, hvor befolkningen i afgørende grad er afhængig af fiskeriet. Grønlands landsråd og Færøernes hjemmestyre har på denne baggrund i henholdsvis juli og august 1976 vedtaget at anmode regeringen om snarest at tage skridt til en fiskerigrænsenudflytning til 200 sømil. Men også i Nordsøen ville en yderligere belastning af ressourcerne kunne få uoverskuelige følger. Det er derfor nødvendigt, at der for at afværge de meget alvorlige konsekvenser for danske, grønlandske og færøske fiskerierteresser, som andre landes udvidelse af fiskeriterritoriet vil medføre, nu også skabes mulighed for en dansk udvidelse af fiskeriterritoriet.

På basis af forhandlingerne på havretskonferencen og fordi enkelte lande i vort område ønsker at etablere økonomiske zoner, har regeringen også overvejet dette spørgsmål, og man er kommet til det resultat, at udvidelsen for Danmarks vedkom-

mende på nuværende tidspunkt bør have karakter af en udvidelse af fiskeriterritoriet på baggrund af, at det nye folkeretlige begreb »en økonomisk zone« endnu ikke på alle områder har fundet sin endelige udformning. Det skal i denne forbindelse understreges, at der vedrørende ressourcer på havbunden allerede efter den gældende folkeret og gældende dansk ret (anordningen vedr. dansk højhedsret over kontinentalsoklen af 7. juli 1963 og lov om kontinentalsoklen af 9. juli 1971) gælder suveræne rettigheder over kontinentalsoklen.

Ved etablering af en fiskerigrænse på 200 sømil opstår der afgrænsningsspørgsmål over for andre lande i en række tilfælde. Selv om det teoretisk ikke kan udelukkes, at fiskerigrænsen og sokkelgrænsen kunne være forskellige, er dette en urealistisk løsning. Disse grænser må i praksis være sammenfaldende. Dette betyder, at man for Danmarks vedkommende som fiskerigrænse kan anvende de sokkelgrænser, som allerede er aftalt. I de tilfælde, hvor der endnu ikke er aftalt sokkelgrænser, er det, da fiskerigrænsen også påvirker sokkelafgrænsningen, vigtigt, at man under fremtidige forhandlinger om afgrænsning af det danske område lægger vægt såvel på de fiskerimæssige som de sokkelmæssige interesser.

5. Det foreliggende lovforslag om en udvidelse af fiskeriterritoriet er blevet til på basis af drøftelser mellem statsministeriet, udenrigsministeriet, forsvarsministeriet, justitsministeriet, handelsministeriet, miljøministeriet, fiskeriministeriet og ministeriet for Grønland.

Udkast til lovforslaget har været forelagt Færøernes landsstyre og Grønlands landsråd til udtalelse, og disse myndigheder har tilsluttet sig forslaget.

Forslaget skønnes i sig selv ikke at ville medføre finansielle konsekvenser for stat eller kommune. Imidlertid må en udvidelse af fiskeriterritoriet i den størrelsesorden, der her er tale om, få konsekvenser for den fremtidige fiskeriinspektion. Der kan på nuværende tidspunkt ikke angives nøjagtige tal for forøgede omkostninger, idet omfanget og karakteren af inspektionstjenesten endnu ikke er endelig afklaret, men udvidelsen af fiskeriterritoriet vil medføre behov for yderligere ressourcer til fiskeriinspektionen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Lovforslagets § 1, stk. 1, er udformet som en bemyndigelse for statsministeren til at fastsætte den

nye fiskerigrænse, ligesom bestemmelsen åbner mulighed for, at udvidelse kan ske for enkelte farvandsområder ad gangen. Når regeringen foreslår en bemyndigelseslov, hænger dette sammen med, at den internationale situation, der skal danne grundlag for bedømmelse af tidspunktet for og omfanget af en dansk fiskerigrænseudflytning som beskrevet, ikke er klar på nuværende tidspunkt, samt med at en udvidelse kan blive aktuel med kort varsel. Udvidelsestidspunktet må ses i relation til andre landes fiskerigrænseudvidelser, og må for Danmarks og Grønlands vedkommende som medlem af EF koordineres inden for fællesskabet. Da en fiskerigrænseudflytning vil påvirke andre landes fiskeri i områder, der vil blive dækket af udvidelsen, må forhandlinger føres om de fremtidige regler for fiskeriet inden for den nye fiskerigrænse.

Når lovforslaget forudsætter muligheden af en fiskerigrænseudvidelse for et farvandsområde ad gangen, skyldes det, at det forventes, at en udvidelse ved Grønland og Færøerne bliver aktuel før andre steder i riget, og at en udvidelse f. eks. i Østersøen vil kræve særlig overvejelse og ud over EF-koordinationen eventuelt også må afstemmes med holdningen hos de andre kyststater i Østersøområdet.

Forslagets § 1, stk. 2, vedrørende afgrænsning af det danske fiskeriterritorium i forhold til andre lande er udformet efter samme retningslinier som tidligere retsregler på området og bestemmer, at der i mangel af en aftale herom fastsættes en grænse efter en midtlinie. Ved en udvidelse til 200 sømil opstår der behov for aftaler om afgrænsning både i Nordsøen, Østersøen og Kattegat samt omkring Færøerne og Grønland.

Til § 2.

Tidspunktet, fra hvilket en fiskerigrænseudvidelse er ønskelig, er ikke klart i øjeblikket, men i hvert tilfælde for Færøernes og Grønlands vedkommende vil en udvidelse blive aktuel 1. januar 1977, og det foreslås derfor i § 2, stk. 1, at bemyndigelsesloven træder i kraft pr. 1. januar 1977.

Ved oprettelse af en 200 sømils fiskerigrænse må de eksisterende grænser på 12 sømil ophæves, og i henhold til lovforslagets § 2, stk. 2, ophæves derfor for Danmarks vedkommende grænsebestemmelsen i saltvandsfiskeriloven og for Grønlands vedkommende den tilsvarende grænsebestemmelse i lov for Grønland om fiskeri m. v. Grænsebestemmelsen for Færøerne er som ovenfor nævnt fastsat ved kgl. anordning, og den vil blive ophævet ved udstedelse af den i lovforslagets § 1, stk. 3, nævnte kgl. anordning.

Udøvelse af fiskeri i Danmark og Grønland er foruden ved EF-bestemmelser reguleret i saltvandsfiskeriloven og i lov for Grønland om fiskeri og jagt, og disse bestemmelser vil også efter en fiskerigrænseudflytning være gældende for fiskeriets udøvelse. Både som følge af forhandlinger på FNs 3. havretskonference og som følge af forhandlinger i EF om ændringen af den fælles EF-fiskeripolitik må det imidlertid påregnes, at der må foretages ændringer i det eksisterende lovgrundlag. På nuværende tidspunkt foreligger forslag til ændringer

i lov for Grønland om erhvervmæssigt fiskeri, fangst og jagt (ændringer i lovens § 1, stk. 8, og § 11). Øvrige fornødne ændringsforslag vedrørende den bestående lovgivning vil blive forelagt folketinget, efterhånden som resultaterne af de nævnte internationale forhandlinger foreligger.

Fastsættelsen af regler for fiskeriets udøvelse ved Færøerne er i henhold til hjemmestyreløven et færøsk særanliggende, jfr. lovens liste A, pkt. 13. De gældende regler findes i lagtingslov nr. 12 af 10. marts 1964 med senere ændringer.

Lov nr. 195 af 26. maj 1965 om saltvandsfiskeri.

§ 1. Denne lov gælder, hvor andet ikke er bestemt, for fiskeri på dansk fiskeriterritorium, bortset fra farvande, der er inddraget under loven om ferskvandsfiskeri.

Stk. 2. Dansk fiskeriterritorium omfatter foruden de indre farvande tillige et farvandsområde langs de danske kyster afgrænset af en linje (fiskerigrænsen), der går parallelt med de til enhver tid gældende basislinjer i følgende afstand fra disse:

- 1) For så vidt angår de danske kyststrækninger i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat:
12 sømil (1 sømil = 1.852 m).
Ved Kattegat forstås i denne forbindelse det farvandsområde, der mod syd begrænses af linjer trukket fra Hasenøre til Gribens spids, fra Korshage til Spodsbjerg og fra Gilbjerg Hoved til Kullen.
- 2) For de øvrige danske kyststrækninger: 3 sømil.

Stk. 3. I tilfælde, hvor den danske kyst ligger over for en fremmed stats kyst, kan fiskerigrænsen dog ikke overskride den linje, der måtte følge af særlig overenskomst med vedkommende fremmede stat, eller, i mangel af sådan overenskomst, den linje, der overalt ligger lige langt fra de nærmeste punkter på lavvandslinjerne ved de 2 staters kyster.

Stk. 4. Fiskeri på dansk fiskeriterritorium må kun drives af:

- 1) danske statsborgere,
- 2) personer, der har og til stadighed har haft bopæl her i landet i de sidste 2 år,
- 3) stiftelser og foreninger, hvis ledelse udelukkende består af danske statsborgere, der er bosat her i riget,
- 4) partrederier, hvoraf mindst to tredjedele ejes af danske statsborgere, og hvis bestyrende reder er dansk og har bopæl her i riget,
- 5) aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar, der har valgt en be-

styrelse, når mindst to tredjedele af denne består af danske statsborgere, der er bosat her i riget,

- 6) andre selskaber, hvori mindst to tredjedele af deltagerne er danske statsborgere, der er bosat her i riget.

Såfremt stiftelser, foreninger eller selskaber er deltager i partrederier eller i de under 6) nævnte selskaber, må hver deltager opfylde betingelserne for at kunne anses som dansk ejer.

Stk. 5. Det er forbudt andre end de i stk. 4 nævnte at forarbejde eller omlade fisk på dansk fiskeriterritorium eller at transportere fisk eller fiskeprodukter gennem dansk fiskeriterritorium direkte fra søen til danske landingspladser.

Stk. 6. Skib, der anvendes til de i stk. 4-5 nævnte formål, skal være dansk og to tredjedele af besætningen skal opfylde betingelserne i stk. 4, nr. 1 eller 2.

Stk. 7. Fiskeriministeren kan meddele undtagelse fra bestemmelserne i stk. 4-6, når det skønnes af interesse for fiskeriets udvikling, ligesom der ved overenskomster med fremmede stat kan gøres undtagelse fra nævnte bestemmelser. Ved overenskomst med Norge og Sverige kan det endvidere bestemmes, at fiskeriterritoriet i forhold til norske og svenske fiskere skal have en mindre udstrækning end fastsat i stk. 2, 1). Fiskeriministeren fastsætter de nærmere bestemmelser til gennemførelse af sådanne overenskomster.

Stk. 8. Uanset bestemmelserne i stk. 4 kan finske, islandske, norske og svenske statsborgere i overensstemmelse med de af fiskeriministeren herom fastsatte regler drive lystfiskeri med stang, pilk eller lignende håndredskaber. Fiskeriministeren kan fastsætte regler om adgang for andre udenlandske statsborgere til at drive lystfiskeri i samme omfang.

Lov nr. 413 af 13. juni 1973 for Grønland om erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

§ 1. Erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt på havet ved Grønland inden for en afstand af 12 sømil fra de grænselinjer, som fastsættes af ministeren for Grønland, må kun drives af:

- 1) Personer, der har bopæl i Grønland og har fast tilknytning til det grønlandske samfund.
- 2) Stiftelser og foreninger, hvis ledelse udelukkende består af personer som nævnt i nr. 1.
- 3) Partrederier, hvoraf mindst 2/3 af andelen og hovedparten af kapitalen ejes af personer som nævnt i nr. 1, og hvis bestyrende reder er en person som nævnt i nr. 1.
- 4) Aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar, der har valgt en bestyrelse, når mindst 2/3 af denne samt flertallet af deltagerne består af personer som nævnt i nr. 1, og når hovedparten af selskabets kapital ejes af personer som nævnt i nr. 1.
- 5) Andre selskaber, hvoraf mindst 2/3, herunder de fuldt ansvarlige deltagere, er personer som nævnt i nr. 1, og når hovedparten af selskabets kapital ejes af personer som nævnt i nr. 1.

Stk. 2. Hvis stiftelser, foreninger eller selskaber er deltagere i partrederier eller i de under stk. 1, nr. 5, nævnte selskaber, må disse deltagere opfylde betingelserne for selv at kunne drive erhvervsmæssigt fiskeri, fangst og jagt.

Stk. 3. Personer og selskaber m. v., der driver erhvervsmæssigt fiskeri i det område, der er nævnt i stk. 1, skal være i besiddelse af et bevis for, at de opfylder betingelserne i stk. 1. Beviset gælder for 5 år og udstedes af kommunalbestyrelsen på det sted, hvor per-

sonen har bopæl, eller hvor selskabet m. v. har hjemsted. Afslår en kommunalbestyrelse at udstede et sådant bevis, kan afgørelsen indbringes for landshøvdingen over Grønland, hvis afgørelse kan indbringes for ministeren.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter de personer og selskaber m. v., der er nævnt i stk. 1, kun må drive erhvervsmæssig fangst og jagt i det område, der er nævnt i stk. 1, hvis de er i besiddelse af et bevis for, at de driver fangst og jagt enten som hovederhverv eller som bierhverv.

Stk. 5. Uden tilladelse fra ministeren eller efter dennes bemyndigelse landshøvdingen over Grønland må andre end de i stk. 1 nævnte ikke forarbejde eller omlade fisk eller fiskeprodukter inden for det område, der er nævnt i stk. 1, eller transportere fisk eller fiskeprodukter direkte fra søen gennem dette område til grønlandske landingspladser.

Stk. 6. Kun fartøjer registreret med hjemsted i Grønland må anvendes til de formål, der er nævnt i stk. 1 og 5.

Stk. 7. Ministeren kan under ganske særlige omstændigheder fravige bestemmelserne i stk. 1 og 6, når det skønnes af betydning for det grønlandske fiskerierhvervs udvikling.

Stk. 8. Ministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter personer og selskaber m. v., der ikke omfattes af stk. 1, men som var omfattet af § 1, stk. 1, i lov nr. 223 af 3. juni 1967 for Grønland om erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt, indtil 31. december 1977 fortsat kan udøve virksomhed som nævnt i stk. 1 og 5 og hertil kan anvende fartøjer, der er registreret med hjemsted i andre dele af riget.

Lov nr. 207 af 12. juni 1964 om Danmarks fiskeriterritorium.

§ 1. Fiskeriministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler for Danmarks fiskeriterritorium i overensstemmelse med de bestemmelser, der er indeholdt i den i

London den 9. marts 1964 indgåede konvention om fiskeri.

§ 2. Denne lov gælder ikke for Færøerne og Grønland.